

KÜTAHYA YÖRESİNDE YAYGIN YABANCI OTLAR ÜZERİNDE ALLELOKİMYASALLARIN HERBİSİT (OT ÖLDÜRÜCÜ) ETKİLERİ

S. TOPAL* & İ. KOCAÇALIŞKAN**

Özet

Bu çalışmada, allelokimyasallardan juglon, katekol ve dopa'nın herbisit olarak etkileri sentetik herbisit olan 2,4 -D ile karşılaştırılmıştır. Kütahya'daki ekin tarlalarında en yaygın yabancı otların; Sinapis arvensis, Cirsium arvense, Papaver rhoeas ve Lamium amplexicaule türleri olduğu belirlenmiştir. Allelokimyasalların etkisi bu türler üzerinde araştırılmıştır. Ayrıca buğdayda allelokimyasalların herbisit etkileri, sentetik herbisitlerden 2,4 - D'nin etkisi ile karşılaştırılmıştır. Allelokimyasallardan katekol ve juglon'un yabancı otların gelişimini ve klorofil içeriğini önemli derecede azalttığı fakat buğdayda çok olumsuz bir etkisinin olmadığı bulunmuştur. Sonuç olarak juglon ve katekol allelokimyasallarının herbisit potansiyele sahip oldukları ve doğal herbisit olarak kullanılabilirlikleri belirlenmiştir.

Anahtar kelimeler: Allelopati, herbisit, 2,4-D, katekol, dopa, juglon, yabancı ot.

1. GİRİŞ

Allelopati, “ Bir bitki tarafından sentezlenen ve salıverilen bazı kimyasal maddelerin bitki türüne bağlı olarak komşu bitkileri olumlu veya olumsuz açıdan etkilemesi” olarak tanımlanmış olup kısaca “ bitkiler arasındaki kimyasal etkileşim” olarak da tarif edilebilir[1,2]. Çalışmamızda herbisit etkisi araştırılan juglon maddesi, cevizin kök ve yapraklarından salgılanan bir allelokimyasaldır [3]. Yine çalışmamızda katekol allelokimyasalının soğanın dıştaki ölü hücre tabakasından